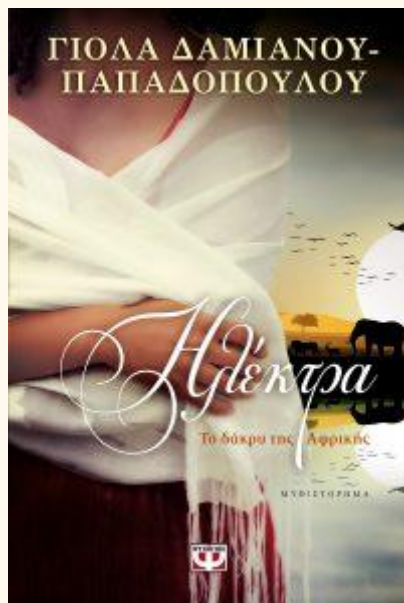

Κυριακή, Μαρτίου 19, 2017

Ηλέκτρα

Γιόλα Δαμιανού-Παπαδοπούλου

Ηλέκτρα

[Το δάκρυ της Αφρικής]

Ψυχογιός, 2017

"Ηλέκτρα" τιτλοφορεί το πιο πρόσφατο βιβλίο της η πολυγραφότατη, καταξιωμένη, δημοφιλής συγγραφέας Γιόλα Δαμιανού-Παπαδοπούλου. Ηλέκτρα ονομάζεται το κεντρικό πρόσωπο του μυθιστορήματος, το πρόσωπο που πρωταγωνιστεί, που διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο σ' όλο το βιβλίο. Όμως, πλάι στην Ηλέκτρα, θα 'λεγα πως συμπρωταγωνιστής είναι η ίδια η Αφρική. Η χώρα στην οποία η συγγραφέας έζησε για χρόνια, που την αγάπησε με πάθος, που οι εμπειρίες της από τη ζωή της εκεί στάθηκαν πηγή έμπνευσης για μερικά από τα καλύτερά της μυθιστορήματα και διηγήματα.

Ξεκινώντας από το 2014 η εξηνταεφτάχρονη τώρα Ηλέκτρα, αιχμάλωτη της Μπόκο Χαράμ, της εγκληματικής αυτής Ισλαμικής οργάνωσης, μετατοπίζεται από το παρόν στο παρελθόν παρασύροντάς μας σε μια ανάγνωση περιπέτειας, ενδοσκοπησης, ανάμνησης ενός ειδυλλιακού παρελθόντος και εμπειρίας ενός σκοτεινού, επίφοβου παρόντος. Οι πληροφορίες για την ίδρυση, τους στόχους και τη δράση της Μπόκο Χαράμ που δρα κυρίως στην πολυπληθέστερη χώρα της Αφρικής, τη Νιγηρία, εναλλάσσονται με περιγραφές της σαγηνευτικής φύσης της Αφρικής, με ένα ρομάντζο και προπάντων με την τρομακτική περιπέτεια μιας ομάδας τελειοφοίτων μαθητών της Αμερικανικής Ιεραποστολικής Σχολής, όπου η Ηλέκτρα διδάσκει Τέχνη. Σε μια εκδρομή αυτών των παιδιών "μαχητές" της Μπόκο Χαράμ επιτίθενται στην κατασκήνωσή τους, σκοτώνουν τα αγόρια και απάγουν τα κορίτσια, μαζί και τη δασκάλα τους, την Ηλέκτρα, που αρνείται να δραπετεύσει μαζί με δυο από τα παιδιά που το κατάφεραν, μένοντας να προστατεύει τις μαθήτριάς της. Με αποτροπιασμό παρακολουθούμε στη συνέχεια τα όσα διαδραματίζονται, αλλά και με θαυμασμό για την αγωνιστικότητα, το θάρρος, την προσπάθεια επιβίωσης. Στο στρατόπεδο, όπου τις μεταφέρουν, πολλές άλλες γυναίκες είναι συγκεντρωμένες, άλλες αιχμάλωτες κι άλλες που ανήκουν στην οργάνωση. Βιασμοί, πώληση των κοριτσιών που θα καταλήξουν στα χαρέμια σεΐχηδων ή οίκους ανοχής, εξαναγκασμός άλλων να ζωστούν τα εκρηκτικά και να γίνουν ζωντανές βόμβες περιγράφονται με δυνατές, ρεαλιστικές

εικόνες. Ο αναγνώστης παρακολουθεί με αμείωτο ενδιαφέρον αγωνιώντας κι αυτός μαζί με τις αιχμάλωτες μαθήτριες. Θα μπορέσουν να σωθούν; Όλες ή μερικές; Τι θα απογίνει η Ηλέκτρα; Θα προλάβει να επέμβει έγκαιρα ο στρατός της χώρας;

Όμως πλάι στην τραγική περιπέτεια προβάλλει πάντα η Αφρική. Με εναλλασσόμενη αφήγηση από το παρόν στο παρελθόν, τότε σε πρώτο και άλλοτε σε τρίτο πρόσωπο, η συγγραφέας μας μεταφέρει χρόνια πίσω, όταν η Ηλέκτρα, νέα κοπέλα, παντρεύτηκε τον Ηλία και τον ακολούθησε στη Νιγηρία κι όπως πολλοί άλλοι μαγεύτηκε απ' αυτή τη χώρα. *"Για κάποιον παράξενο λόγο τα μάγια της Αφρικής κρατούν δεμένο κάθε λευκό που έζησε ένα μεγάλο μέρος της ζωής του σ' αυτή την ήπειρο"*, γράφει στην εισαγωγή της.

Αυτά τα "μάγια" κατορθώνει να μας μεταγγίσει η Γιόλα. Η Αφρική προβάλλει σε κάθε σχεδόν σελίδα του βιβλίου. Η φύση της, τα φαγητά, οι φυλές, η διαφορετική νοοτροπία, η θέση της γυναίκας, η μαύρη μαγεία, η ένοπλη ληστεία, κίνδυνοι και ομορφιά συνθέτουν την εικόνα που κρατά αιχμάλωτο τον λευκό όσα χρόνια κι αν περάσουν. Η επιστροφή στην πατρίδα που όλοι νοσταλγούν δεν τους δίνει την ικανοποίηση που περίμεναν. Μπορεί ακόμα κάποτε να πεθάνει κάποιος από μαρασμό, όπως ο Ηλίας.

Η δράση της Μπόκο Χαράμ δεν στέκεται ικανή να ακυρώσει τη γοητεία που η Αφρική ασκεί σε όσους έζησαν εκεί. *"Αφρική είναι η γοητεία να προσπαθείς να κατακτήσεις το άγνωστο, αυτό που σου αντιστέκεται, να το καταλάβεις και να ζυμωθείς μαζί του... Να ζεις επικίνδυνα. Είναι η περιπέτεια, είναι οι φιλίες που δημιουργείς με ανθρώπους από όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, είναι οι γνώσεις και οι εμπειρίες που κερδίζεις από έναν τρόπο ζωής που δεν συναντάς πουθενά. Είναι τα αθώα μάτια ενός παιδιού που δεν έχει τίποτα και δεν ζητά τίποτα παρά μόνο λίγο φαΐ, ένα παιχνίδι, μια αγκαλιά, και σου χαρίζει χιλιάδες φωτεινά χαμόγελα. Είναι όλα αυτά και κάτι παραπάνω που δεν μπορείς να το εκφράσεις με λόγια"*.

Η "Ηλέκτρα" είναι ένα ωραίο, δυνατό μυθιστόρημα, στο οποίο ο συνδυασμός ρεαλισμού και μυθοπλασίας, εγκληματικής δράσης και ρομαντισμού, επικινδυνότητας και ομορφιάς, συνθέτουν ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον, γοητευτικό ανάγνωσμα.